

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 131/13
V Lucemburku dne 17. října 2013

Rozsudek ve věci C-101/12
Herbert Schaible v. Land Baden-Württemberg

Povinnost individuální elektronické identifikace u ovcí a koz je platná

Přijetím tohoto opatření určeného k lepší prevenci nákaz neporušil zákonodárce ani svobodu podnikání chovatelů ani zásadu rovného zacházení

Do vypuknutí rozsáhlé nákazy slintavkou a klusavkou, k níž došlo v průběhu roku 2001, museli chovatelé ovcí a koz označovat svá zvířata pouze ušní známkou nebo tetováním, které umožňovaly zjistit, ke kterému hospodářství zvířata patří. Tito chovatelé museli také vést evidenci každoročního celkového počtu ovcí a koz v hospodářství¹. Během této nákazy bylo z důvodu neidentifikovaných ovcí a chybějící vysledovatelnosti nezbytné přistoupit k systematickým porážkám několika milionů zvířat, načež bylo zkonstatováno, že řada z nich nebyla nakažena. Navíc bylo nutné přikročit k řadě omezení uvnitř Unie a zavést celosvětový zákaz veškerých vývozů dobytka, masa a živočišných produktů ze Spojeného království.

Za účelem zlepšení prevence takových epidemií a fungování obchodu s ovci a kozami mezi členskými státy zavedl unijní zákonodárce nový systém², podle něhož musí být každé zvíře individuálně identifikováno za pomoci dvou identifikačních značek, a to tradiční ušní známky a elektronického zařízení. Uvedené elektronické zařízení může mít formu elektronické ušní známky, bachorového bolusového odpovídáče, vpichovatelného odpovídáče nebo elektronické značky na spěnce. Identita každého jednotlivého zvířete musí být zaznamenána v evidenci hospodářství. Dále je nutno v průvodním dokladu zaznamenávat přesuny zvířat z hospodářství. Každý členský stát musí zřídit ústřední evidenci nebo informační databázi, do kterých se zaznamenávají všechna hospodářství nacházející se na jeho území, a v pravidelných intervalech provádět inventuru zvířat držených v těchto hospodářstvích.

Herbert Schaible, německý chovatel ovcí, který je vlastníkem 450 bahnic, podal u Verwaltungsgericht Stuttgart (správní soud ve Stuttgartu, Německo) žalobu, v níž se domáhal určení toho, že se na něj nevztahují ani povinnosti individuální identifikace jeho zvířat a jejich elektronické individuální identifikace ani povinnost vedení evidence hospodářství. V této souvislosti byl Soudní dvůr tímto správním soudem požádán, aby ověřil, zda jsou tyto povinnosti platné, nebo zda porušují svobodu podnikání a zásadu rovného zacházení.

Rozsudkem z dnešního dne Soudní dvůr konstatuje, že povinnosti chovatelů ovcí a koz identifikovat individuálně a elektronicky jejich zvířata, jakož i vést evidenci hospodářství, neporušují ani svobodu podnikání ani zásadu rovného zacházení.

Ačkoli tyto povinnosti mohou omezovat výkon **svobody podnikání**, jsou nicméně odůvodněné legitimními cíli obecného zájmu, a to ochranou zdraví, potíráním nákaz a dobrými životními podmínkami zvířat, jakož i dosažením vnitřního trhu s těmito zvířaty.

¹ Směrnice Rady 92/102/EHS ze dne 27. listopadu 1992 o identifikaci a evidování zvířat (Úř. věst. L 355, s. 32; Zvl. vyd. 03/12, s. 232).

² Nařízení Rady (ES) č. 21/2004 ze dne 17. prosince 2003 o stanovení systému identifikace a evidence ovcí a koz a o změně nařízení (ES) č. 1782/2003 a směrnic 92/102/EHS a 64/432/EHS (Úř. věst. L 5, s. 8; Zvl. vyd. 03/42, s. 56), ve znění nařízení Rady (ES) č. 1560/2007 ze dne 17. prosince 2007 (Úř. věst. L 340, s. 25) a nařízení Komise (ES) č. 933/2008 ze dne 23. září 2008 (Úř. věst. L 256, s. 5).

Uvedené povinnosti jsou vhodné a nezbytné k dosažení uvedených cílů, jelikož usnadňují vysledovatelnost každého zvířete a umožňují tak, aby příslušné orgány v případě nákazy přijaly nezbytná opatření k zabránění šíření nakažlivých chorob u ovcí a koz.

Tyto povinnosti nejsou ani nepřiměřené. Stran **finanční zátěže**, která v této souvislosti chovatelům vzniká, poukazuje Soudní dvůr na několik skutečností, mezi nimiž je třeba zohlednit především to, že i) tyto náklady mohou být méně zatěžující než náklady na neselektivní opatření, jako je zákaz vývozů nebo preventivní porážka celého stáda v případě výskytu choroby, ii) nový systém upravuje několik výjimek, iii) povinnost elektronické identifikace byla zavedena pouze postupně a iv) chovatelé mají možnost získat finanční podporu určenou na kompenzaci části dodatečných nákladů spojených se zavedením systému. Ohledně **dobrých životních podmínek zvířat** Soudní dvůr poznamenává, že skutečnost, že zvířata musejí být opatřena dvěma identifikačními značkami namísto jediné, jakož i okolnost, že nové identifikační značky způsobují statisticky více poranění a komplikací než tradiční identifikátory, neumožňují prokázat, že posouzení výhod zavedení povinnosti elektronické identifikace unijním zákonodárcem bylo chybné. Tento soud dále uvádí, že nový systém přispívá kladně k ochraně dobrých životních podmínek zvířat, jelikož usnadňuje boj proti epizootiím a umožňuje tak zabránit nežádoucímu nakažení zvířat.

Nový systém je rovněž v souladu se zásadou **rovného zacházení**.

Výjimka, která opravňuje **členské státy s malou populací ovcí a koz**³, aby zavedly systém elektronické identifikace dobrovolně, tak nediskriminuje chovatele usazené v členském státě, v němž je tato identifikace povinná. V tomto ohledu Soudní dvůr uvádí, že stanovené stropy jsou přiměřené a vhodné k dosažení účelu sledovaného novým systémem a že se tato výjimka vztahuje pouze na zvířata, která nejsou určena pro obchod uvnitř Společenství.

Konečně, tento systém nediskriminuje ani chovatele ovcí a koz ve vztahu k chovatelům **skotu a prasat**, na které se nevztahují stejné povinnosti. Přes určité podobnosti těchto různých druhů savců existují totiž rozdíly odůvodňující vlastní právní rámec pro každý živočišný druh. Vzhledem k historickým souvislostem slintavky a kulhavky v roce 2001 byl unijní zákonodárce oprávněn zavést specifickou právní úpravu obsahující elektronickou identifikaci ovcí a koz, které byly touto krizí obzvláště postiženy. Soudní dvůr nicméně uvádí, že ačkoli zákonodárce mohl při zavádění elektronické identifikace legitimně zvolit postupný přístup pro zavedení elektronické identifikace, musí s ohledem na cíle sporné právní úpravy zvážit nezbytnost provedení přezkumu zavedených opatření, zejména co se týče fakultativního či povinného charakteru elektronické identifikace.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

³ O maximálním celkovém počtu 600 000 ovcí a koz a maximálním počtu 160 000 koz.